

VELKOMMEN TIL SPORET VED KILDEMOSEN

Her kan du følge årets gang både i landbruget, hvor der sås, høstes og pløjes, og i naturen, hvor fugle, dyr og planter følger årets rytme. Og du kan få en god fortælling med hjem om vores fælles forhistorie. Sporet binder eksisterende stisystemer sammen mellem landsbyerne Ågerup, Gundsøllille, Hvedstrup og Herringløse.

Du kan starte i Ågerup, hvor du kan parkere ved kirken, eller i Gundsøllille, hvor du kan parkere ved skolen og hallen. Rundturen via Kildemosesporet og retur via Lindebjergstien er 6,3 km. Mod øst kan du vælge at forlænge turen rundt om Hvedstrupvej (ekstra 3,5 km). Du kan også starte fra Hvedstrupvej, hvor du fx kan parkere ved kirken.

1 ÅGERUP KIRKE

Ågerup nævnes omkring 1160 som Akætorp. Den oprindelige romanske kirke var opført af kampesten. Af den er kun skibet tilbage. Våbenhuset fra 1300-tallet er kirkens ældste tilbygning. Den danske film "Oh Happy Day" blev optaget her i 2004. Kirken er åben tirsdag-fredag kl. 9-16.

2 KIRKESTIEN

En kort tur rundt om kirken og den gamle landsby, hvor der endnu er bevaret nogle af de gamle, smalle stier (0,8 km).

3 GENFORENINGSTENEN

Placeret foran omsorgshjemmet. Stenen var oprindeligt overligger på Lammedysse, jf. punkt 4.

4 LANGS STENDIGET

På markvejen bevæger du dig langs med et 1,8 km langt stendige, der formentlig stammer fra udskiftningerne i slutningen af 1700-tallet. På marken kan du se rester af Silledysse (mod nord) og Hødisse og Lammedysse (mod syd). Den sidste er rimeligt velbevaret. Dysserne er fra ca. 4000-2800 f.v.t. (bondestenalder) og viser, at der allerede på det tidspunkt var agerbrug i området.

Bemærk den lille bregne engelsød på stendiget. På markerne kan du møde store flokke af fugle, især kragefugle, ringduer og gæs. I

sommerhalvåret kan du høre sanglærken og være heldig at se rørhøgen. Landbruget er planteavl, som domineres af vinterhvede, vinterraps og byg (hovedsagelig vinterbyg). Derfor er markerne typisk grønne vinteren igennem. På bakken med sydøst kan du se Grünbjerggård, som i dag ejer de fleste marker, som sporet passerer øst for Kildemoseåen. Gården flyttede ud fra Ågerup i 1911, efter en brand havde ødelagt bygningerne.

5 KILDEMOSEÅEN

Den lille bæk afvander Kildemosen, som er privatejet. Den løber gennem dalen nord om Ågerup og støder i Store Valby til Maglemoseåen, der løber ud i Roskilde Fjord i bugten nord for Bolund. I buske og urter langs med åen kan du møde lidt andre fugle end ellers på turen.

Siden 1930'erne er der hentet store mængder grundvand langs åen. Det har sænket grundvandet, og åen er på dette sted ofte tørlagt om sommeren.

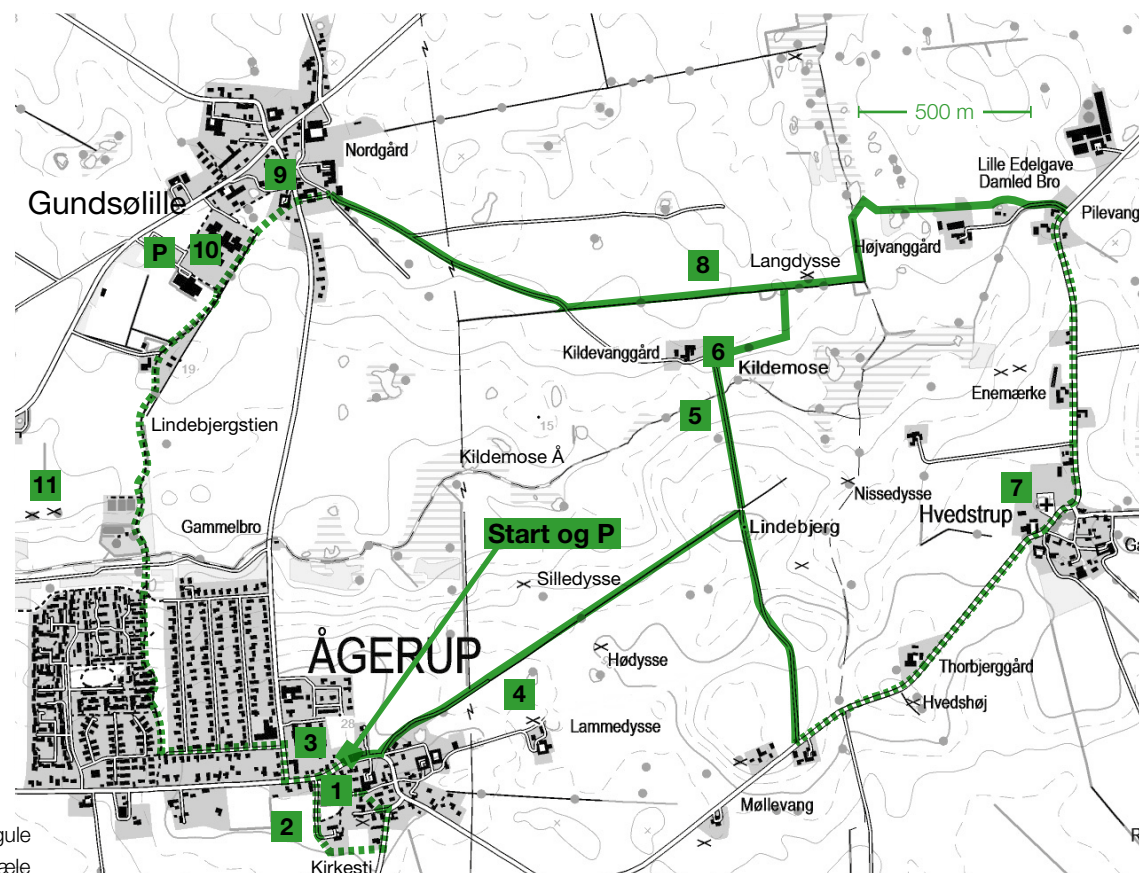
6 KILDEVANGGÅRD

Gården flyttede ud fra Gundsøllille efter en brand i starten af 1800-tallet. Stuehuset blev udskiftet i 1929.

7 HVEDSTRUP

Kirken menes at være ældre end kirken i Ågerup. Den oprindelige romanske kirke var opført af kampesten. Af den er kun skibet tilbage. Tårnet og sakristiet er fra 1400-tallets første del. Prædikestol, præstestol, degnestol, pulpitur og stoleværk fra omkring år 1650 er fra Caspar Lubbekes værksted. Døbefonten af granit er romansk og af Roskildetypen.

Kirken er åben tirsdag-fredag kl. 9-14.

Se efter den gule folderkasse – her starter sporet

Ruten er på sporet afmærket med gule trekantede på pæle

8 CYKELSTIEN

Cykelstien er etableret af kommunen for at give skolebørnene fra Herringløse og Hvedstrup en sikker vej til Lindebjergskolen i Gundsøllille. Stendiget er formentlig fra udskiftningen i slutningen af 1700-tallet. Plantevæksten er mere varieret end i den sydlige del af ruten – her er den domineret af regnfan, der har været anvendt i mange lande, særligt som ormedrivende middel (deraf betegnelsen ormekrudt). Også mod trolddom og djævlbesværgelser samt som elskovsmiddel var rejnfan efter sigende god. Den kan også bruges til at farve uldgarn.

Læg mærke til storkereden øverst på skorstenen på et nedlagt gartneri øst for Gundsøllille. De har ynglet på egnen siden 2004. Storkeparret stammer fra et svensk udsætningsprojekt og trækker ikke væk om vinteren.

9 GUNDSØLILLE

Gundsøllille omtales første gang i 1170 som Gundingessev minori. Landsbyen er et typisk eksempel på en såkaldt stjerneudskiftning, hvor jorden ved slutningen af 1700-tallet blev udstykket i 7-9 kileformede lodder, som strålede ud fra landsbyen. Gårdene kunne blive liggende i landsbyen.

10 LINDEBJERGSKOLEN

Lindebjergskolen er opført i årene 1976-84. I dag er den klimaskole – du kan se grønne tage, opsamling af regnvand og solceller på taget.

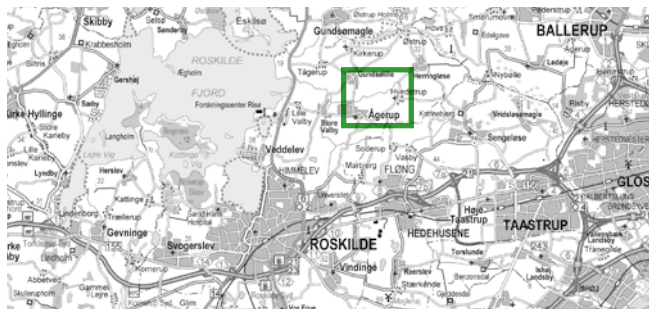
11 DOBBELT JÆTTESTUE

Opført i bondestenalderen omkring 3300/3200 f. Kr. og benyttet som gravkammer i ca. 400 år. Ved udgravningen i 1876, blev der fundet rester af i alt 80 børn og voksne, samt ben- og flinteredskaber, lerkar og ravperler. De tomme kamre på ca. 2 x 3 meter er åbne for besøg. Husk lommelygte.

KORTSIGNATURER - RUTEKORT

—	Levende hegn	—	Jorddige
—	Jernbane	Sti
—	Vej	==	Markvej
—	Rute		

4 Henvi sning til forklaring

© Kort & Matrikstyrelsen (G. 21-01)

Kildemosesporet ligger ca. 7 km NØ for Roskilde. Den grønne firkant viser udsnit svarende til rutekortet inde i folderen. GPS koordinater til startpunktet ved Ågerup Kirke: N:55,69276, Ø:12,16226.

PRAKTISKE OPLYSNINGER

HUND I SNOR

Som gæst på lodsejernes private grund bør al færdsel foregå hensynsfuldt og finde sted på stien. Hjælp med til at holde stien fri for affald.

Praktisk fodtøj anbefales. Visse (korte) stræk er ikke velegnet til cykling. Den del af ruten, som ikke er asfalteret, er ikke egnet for kørestol eller barnevogn.

Hvis du tager din hund med, SKAL du have den i snor af hensyn til de vilde dyr, samt dine medmennesker og andre hunde. Selv blandt jægerne er det kun et mindretal, der kan styre deres hund, hvis den først får færten af vildt – eller en anden hund.

Projekt „Spor i Landskabet“ åbner markerede spor i hele landet.

Projektet har følgende samarbejdspartnere:
Danmarks Naturfredningsforening · Dansk Skovforening
Friluftsrådet · Kommunernes Landsfor. · Landbrug & Fødevarer
Landdistrikternes Fællesråd · Naturstyrelsen
Støttet af Nordea-fonden og Miljøministeriet.
Tegninger: Michael Petersen

Yderligere oplysninger om „Spor i Landskabet“ fås hos:
Landbrug & Fødevarer, Axeltorv 3, 1609 København V
E-mail: spor@lf.dk

WWW.SPOR.DK

SPOR0466 . artegrafix . 5/2014

Sporet ved Kildemosen

